

**Program na podporu aplikovaného výzkumu
a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta
2016 až 2022 (NAKI II)**

**Ministerstvo kultury
Praha 2013**

OBSAH

1. Název Programu	3
2. Právní rámec Programu	3
3. Poskytovatel.....	3
4. Identifikační kód Programu	3
5. Doba trvání Programu	3
6. Termín vyhlášení výzev Programu	4
7. Celkové výdaje na Program	4
8. Příjemci podpory	4
9. Způsobilost uchazečů o podporu.....	5
10. Forma, míra a výše podpory	5
11. Uznané náklady Programu	5
12. Zaměření Programu	6
13. Cíle Programu	6
14. Soulad Programu s Prioritami VaVal	11
15. Srovnání současného stavu v zahraničí	12
16. Srovnání současného stavu v České republice	13
17. Očekávané výsledky.....	14
18. Očekávané přínosy.....	15
19. Motivační účinek	16
20. Obecná kritéria hodnocení návrhů projektů.....	16
21. Předpokládané parametry Programu	18
22. Kritéria splnění cílů Programu.....	18

1. Název Programu

Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II), dále jen „Program“.

2. Právní rámec Programu

Program bude realizován podle:

- zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 130/2002 Sb.“);
- nařízení Komise č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem, Úřední věstník EU L 214 ze dne 9. 8. 2008, str. 3 (dále jen „Nařízení Komise“);¹
- Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací - Úřední věstník Evropské unie ze dne 30. 12. 2006, 2006/C 323/01 (dále jen „Rámec“);¹
- a podle ostatních souvisejících předpisů.

Program je podle článku 108 odst. 3 Smlouvy o fungování EU vyňat z oznamovací povinnosti, neboť splňuje podmínky Nařízení komise.¹

Program bude realizován v souladu s Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které byly schváleny usnesením vlády ze dne 19. července 2012 č. 552.

3. Poskytovatel

Poskytovatelem podpory je Ministerstvo kultury, sídlem Maltézské náměstí 471/1, Praha 1.

4. Identifikační kód Programu

Pro účely evidence v Informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací byl Programu přidělen kód „DG“.

5. Doba trvání Programu

Doba trvání Programu je stanovena v letech 2016 až 2022, tj. 7 let.

¹ V současné době probíhá příprava nového nařízení Komise, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (tzv. „Obecného nařízení o blokových výjimkách / GBER“). S ohledem na tuto probíhající novelizaci nařízení Komise č. 800/2008 s předpokládanou účinností od 1. července 2014 bude Program dán do souladu s novou právní úpravou, až tato vstoupí v platnost, po konzultaci nezbytnosti změny programu a jeho oznámení s ÚOHS.

Doba trvání projektu se předpokládá nejméně 3 roky, nejdéle 5 let. Projekty realizované v rámci Programu musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2022. Časový rámec byl návazně na připravovanou novelu nařízení Komise, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem, stanoven do r. 2022 s tím, že v letech 2021 a 2022 již nebudou zahajovány nové projekty, ale budou dokončovány víceleté projekty zahájené do roku 2020.

6. Termín vyhlášení výzev Programu

Veřejná soutěž ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích (dále jen „veřejná soutěž“) na výběr projektů do Programu bude vyhlášena poprvé v roce 2015 se zahájením poskytování podpory v roce 2016. Následně je plánováno vyhlášení dalších dvou veřejných soutěží v letech 2017 a 2019, se zahájením poskytování podpory v letech 2018 a 2020. Veřejné soutěže budou realizovány s ohledem na finanční možnosti a potřeby vztahující se k plnění cílů Programu.

7. Celkové výdaje na Program

Celkové výdaje za dobu trvání Programu v letech 2016 až 2022 se předpokládají ve výši cca 2 857 mil. Kč. Podpora ze státního rozpočtu bude poskytována až ve výši 100% způsobilých nákladů projektu.

Celkové výdaje na Program jsou na období trvání Programu rozvrženy v souladu s předpokládaným postupným vyhlášováním veřejných soutěží a ve vazbě na očekávanou průměrnou délku projektů.

Tab. č. 1: Celkové výdaje na Program a výdaje ze státního rozpočtu (v tis. Kč)

rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Celkové výdaje	357 804	373 877	425 000	425 000	425 000	425 000	425 000	2 856 681
Výdaje státního rozpočtu	357 804	373 877	425 000	425 000	425 000	425 000	425 000	2 856 681

Výdaje státního rozpočtu na program budou v jednotlivých letech realizovány podle možností státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoj a inovace.

8. Příjemci podpory

Uchazečem, resp. příjemcem podpory z Programu, i dalším účastníkem projektu mohou být výlučně výzkumné organizace. Jak vyplývá ze zkušeností z řešením stávajícího programu NAKI a z analýz stavu problematiky řešené programem v ČR a v zahraničí, provedené v rámci „Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022“, schválené usnesením vlády ze dne 27. listopadu 2013 č. 886, kterou Program realizuje, jsou zaměření a cíle Programu takové, že je mohou realizovat jen výzkumné organizace.

Posouzení, zda uchazeč či další účastník naplňuje definiční znaky výzkumné organizace podle zákona č. 130/2002 Sb. a Nařízení Komise¹, bude poskytovatel provádět u každého uchazeče či dalšího účastníka při hodnocení návrhu projektu, v průběhu řešení projektu a po jeho ukončení. Kontrola splnění definice výzkumné organizace bude provedena na základě platného Seznamu výzkumných organizací splňujících formální znaky výzkumné organizace Rady pro výzkum, vývoj a inovace nebo u organizací v seznamu neuvedených po předložení dokumentů stanovených v zadávací dokumentaci veřejné soutěže a posouzením podle Postupu pro posuzování výzkumných organizací.

9. Způsobilost uchazečů o podporu

Podporu projektu v tomto Programu mohou obdržet pouze ti uchazeči, kteří splňují podmínky způsobilosti dané § 18 zákona č. 130/2002 Sb. Uchází-li se o řešení jednoho projektu společně více uchazečů, vztahuje se povinnost prokázat svoji způsobilost na všechny tyto uchazeče. Způsobilost prokazuje uchazeč doklady dle zákona č. 130/2002 Sb. způsobem stanoveným poskytovatelem v zadávací dokumentaci.

Splnění podmínky způsobilosti bude vyhodnoceno komisí pro přijímání návrhů projektů před hodnocením návrhů projektů. Nesplnění některé z podmínek způsobilosti je důvodem pro nezařazení návrhu projektu do veřejné soutěže.

10. Forma, míra a výše podpory

Podpora bude poskytována formou dotace na uznané náklady právníkům osobám a formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstev, které jsou zároveň výzkumnými organizacemi.

V souladu se zákonem č. 130/2002 Sb. a Nařízením komise může být míra podpory pro projekty výzkumných organizací až 100 %. Maximální povolená výše podpory projektu (bez oznamovací povinnosti a podrobnějšího posouzení EK), která je podle čl. 6 odst. 1 písm. e) bodu ii) Nařízení a podle čl. 7.1 Rámce stanovena na 10 mil. EUR, nebude překročena. Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý programový projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle nařízení Komise a Rámce. Požadovaná výše podpory musí být zdůvodněná a přiměřená cílům, době trvání projektu a předpokládaným výsledkům projektu.

11. Uzané náklady Programu

Podpora bude poskytována na uznané náklady projektu vymezené v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb. Uzanými náklady jsou náklady zdůvodněné, účetně prokazatelné a z návrhu projektu musí vyplývat jejich nezbytnost pro řešení projektu. Uzané náklady musí být přiměřené (musí odpovídat cenám v čase a místě obvyklým) a musí být vynaloženy v souladu s principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti.

Uzanými náklady projektu Programu jsou:

1. osobní náklady nebo výdaje, včetně stipendií na výzkum, vývoj a inovace podle zákona o vysokých školách,
2. náklady nebo výdaje na pořízení hmotného a nehmotného majetku,
3. další provozní náklady nebo výdaje,
4. náklady nebo výdaje na služby,
5. doplňkové náklady nebo výdaje.

12. Zaměření Programu

Vizí Programu je prostřednictvím aplikovaného výzkumu a vývoje dosáhnout zachování a udržitelné rozvíjení specifické národní a kulturní identity i integrity a kulturního dědictví v kontextu evropské a světové kultury ve 21. století a v podmínkách očekávaných globálních změn.

Program je zaměřen na aplikovaný výzkum a vývoj ve smyslu teoretické a experimentální práce cílené na získání nových poznatků a dovedností, využitelných pro vývoj nových nebo značně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb. Aplikovaný výzkum a vývoj národní a kulturní identity poskytuje praktické využití poznatků a dovedností při utváření kulturní orientace člověka, záchraně a využití kulturního dědictví, přijímání, vytváření a uchovávání kulturních hodnot a formování kulturních způsobů soužití.

13. Cíle Programu

Hlavním cílem Programu je přispět k tomu, aby veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu a vývoje v oblasti národní a kulturní identity přinášely konkrétní ekonomický či jiný společenský přínos z jejich realizace.

Program má dva globální cíle, které se dále dělí na šest specifických cílů. Toto tématické vymezení Programu je plně v souladu a vychází z Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „Priority VaVal“), resp. z Priority 4 „Sociální a kulturní výzvy“, oblasti 3 „Kultura, hodnoty, identita a tradice“.

Globální cíl č. 1: Národní identita

- Specifický cíl č. 1.1 Výzkum a jeho uplatnění - historické vědní obory a archeologie
- Specifický cíl č. 1.2 Výzkum a jeho uplatnění - jazyk a literatura
- Specifický cíl č. 1.3 Výzkum a jeho uplatnění - umělecká tvorba

Globální cíl č. 2: Kulturní dědictví

- Specifický cíl č. 2.1 Výzkum a jeho uplatnění - kulturní dědictví a území s historickými hodnotami
- Specifický cíl č. 2.2 Technologie a postupy pro ochranu kulturního dědictví
- Specifický cíl č. 2.3 Kulturní dědictví, vzdělávání a média

Globální cíl č. 1: Národní identita

Specifický cíl č. 1.1 Výzkum a jeho uplatnění - historické vědní obory a archeologie

Cílem je zachování a využití poznatků v oblasti archeologické, historické a kulturní kontinuity či diskontinuity vývoje historického území českého (československého) státu, včetně historického vývoje a kultury menšin, prezentace výsledků a jejich zpřístupňování veřejnosti. Výsledkem budou metody a postupy, systémy pro trvalé uchování digitálních dat a jejich zpřístupnění (tzv. specializované veřejné databáze) a mapy s odborným obsahem a další specifické výstupy.

Specifický cíl č. 1.1 bude naplňován prostřednictvím jednotlivých projektů, které se zaměří na následující dílčí tématické priority:

- a) komparativní výzkum archeologické, historické a sociálně kulturní kontinuity (diskontinuity) a její reflexe na historickém území českého (československého) státu a v širším evropském prostoru,
- b) výzkum a vývoj metodik a nástrojů se zaměřením na původ a vývoj sídelních areálů,
- c) výzkum a vývoj metodik a nástrojů se zaměřením na proměny a exploataci kulturní krajiny,
- d) vytváření metod dokumentace a prezentace paměťové kultury národa,
- e) vytváření nástrojů pro podporu udržování a rozvoje historického a kulturního vědomí národní identity,
- f) výzkum historického vývoje a kultury menšin na historickém území a za hranicemi českého (československého) státu a jejich souvislostí v evropském kontextu.

Specifický cíl č. 1.2 Výzkum a jeho uplatnění - jazyk a literatura

Cílem je zachování a využití poznatků v oblasti současného stavu, vývoje a regionálních specifíků národního jazyka, dopadu nových informačních a mediálních technologií na společnost, dále pak v oblasti demografického vývoje v ČR a jeho sociálních, ekonomických, politických a kulturních důsledků, včetně aspektů souvisejících s procesem evropské integrace. Výsledkem budou zejména metodiky a postupy pro eliminaci rizik ve sledovaných oblastech, autorizovaný software, výsledky promítnuté do právních předpisů, norem, směrnic i předpisů nelegislativní povahy, konference, systémy pro trvalé uchování digitálních dat a jejich zpřístupnění (tzv. specializované veřejné databáze) a mapy s odborným obsahem.

Specifický cíl č. 1.2 bude naplňován prostřednictvím jednotlivých projektů, které se zaměří na následující dílčí tématické priority:

- a) výzkum českého jazyka a literatury,
- b) výzkum jazykových, literárních a kulturních specifíků regionů a formování regionálních a lokálních identit,
- c) výzkum jazykových, literárních a kulturních aspektů a důsledků vývoje procesu evropské integrace,

Specifický cíl č. 1.3 Výzkum a jeho uplatnění - umělecká tvorba

Cílem bude vytvořit výsledky využitelné pro evidenci, uchování, ochranu, edukaci a prezentaci jednotlivých druhů nehmotného kulturního dědictví, především lidové kultury a tradice, hudby, divadla, filmu atd. Důraz je kladen na respektování významu, rozmanitosti a bohatství dochovaného nehmotného kulturního dědictví, na vytváření předpokladů pro doplňování a

rozšiřování stávajících forem a jejich zpřístupňování veřejnosti. Výsledkem budou zejména metodiky, specializované mapy s odborným obsahem, výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy atd.

Specifický cíl č. 1.3 bude naplňován prostřednictvím jednotlivých projektů, které se zaměří na následující dílčí tématické priority:

- a) výzkum v oblasti nehmotného kulturního dědictví, zejména v oblasti lidové kultury a tradice, hudby, divadla, filmu atd.,
- b) vytváření metodik a aplikace moderních technologií ve specifické oblasti uchování, dokumentace a evidence nehmotného kulturního dědictví, zejména v oblasti lidové kultury a tradice, hudby, divadla, filmu atd.,
- c) prezentace nehmotného kulturního dědictví, zejména v oblasti lidové kultury a tradice, hudby, divadla, filmu atd., prostřednictvím výstav, specializovaných map, včetně systémů pro trvalé uchování digitálních dat a jejich zpřístupnění (tzv. specializované veřejné databáze), aplikace nejmodernějších poznatků ze sféry záchrany a uchování datových nosičů,
- d) začlenění problematiky nehmotného kulturního dědictví zejména v oblasti lidové kultury a tradice, hudby, divadla, filmu atd., do vzdělávacích procesů, včetně vzdělávání odborných pracovníků a pracovníků státní správy a samosprávy v rámci celoživotního vzdělávání,
- e) výzkum specifických znaků regionálních a lokálních kulturně-uměleckých aktivit, charakteristika vývojových trendů a odhalení rizik dalšího vývoje, včetně výzkumu důsledků postupu orgánů veřejné správy zaměřených na podporu kulturních aktivit a péči o nehmotné kulturní dědictví,
- f) výzkum a vývoj metodik zmírňování vlivu globálního prostředí na způsob života a stav kultury, zájmové činnosti a umělecké tvorby v regionech s dosud živou kulturní tradicí,
- g) výzkum a vývoj metodik hodnocení společensko-kulturních dopadů současné živé kultury a umění na rozvoj demokratické společnosti a zlepšování přístupu ke kulturním statkům,
- h) výzkum a vývoj nástrojů a metodik pro sledování a hodnocení multiplikačních ekonomických efektů kulturní a umělecké činnosti a využívání kulturního dědictví, včetně výzkumu důsledků změn majetkové struktury, právního postavení a typu subjektů působících v oblasti kultury.

Globální cíl č. 2: Kulturní dědictví

Specifický cíl č. 2.1 Výzkum a jeho uplatnění - kulturní dědictví a území s historickými hodnotami

Cílem bude vytvořit výsledky využitelné pro ochranu, identifikaci, prezentaci a edukaci v oblasti nemovitého a movitého kulturního dědictví, včetně historických sídel, kulturní krajiny, zahradního umění, krajinářské architektury, knihovních a sbírkových fondů a zvukových, resp. audiovizuálních dokumentů. Důraz je kladen na nejohroženější skupiny nemovitého a movitého kulturního dědictví, na vytváření předpokladů pro doplňování a rozšiřování stávajících fondů a jejich zpřístupňování veřejnosti, na památky regionálního významu a na nejohroženější typologické skupiny památek, zejm. industriální dědictví, díla moderní architektury, drobné

památky v krajině, nevyužívané církevní památky, lidovou architekturu. Výsledkem budou zejména specifické postupy využitelné pro oblast péče o nemovité a movité kulturní dědictví – metodiky (postupy obnovy, údržby, konzervace), pro řízení a rozvoj historických sídel, pro aktualizaci náplně a funkcí krajinných celků a objektů zahradní architektury, pro sběr, archivaci a analýzu dat o udržitelnosti vegetačních prvků jako základních kompozičních prvků krajiny, pro hodnocení krajinného rázu s důrazem na kulturní hodnoty území, stavebně historické průzkumy, specializované mapy s odborným obsahem, výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy a autorizovaný software. Specifickými výsledky budou systémy pro trvalé uchování digitálních dat a jejich zpřístupnění (tzv. specializované veřejné databáze) a mapy s odborným obsahem.

Specifický cíl č. 2.1 bude naplňován prostřednictvím jednotlivých projektů, které se zaměří na následující dílčí tématické priority:

- a) výzkum a vývoj metodik, podkladů a pracovních postupů pro využití moderních technologií a materiálů v oblasti ochrany, konzervace a restaurování nemovitého a movitého kulturního dědictví pro jeho uchování a pro zkvalitnění systému péče o památky a sbírkové soubory, včetně knihovních a archivních fondů,
- b) výzkum a vývoj nástrojů pro identifikaci, dokumentaci a evidenci nemovitého a movitého kulturního dědictví s využitím nových technologií, které posílí integraci ekonomického uplatnění kulturního dědictví ve společnosti a zvýší aktivní podíl na rozvoji národní identity jako součásti evropského kulturního prostředí,
- c) výzkum a vývoj nástrojů pro identifikaci, dokumentaci a evidenci v oblasti ochrany neohroženějších typologických skupin nemovitého a movitého kulturního dědictví s využitím nových technologií s cílem vytvořit podmínky pro jejich systematickou záchranu a využití, které posílí integraci ekonomického uplatnění kulturního dědictví ve společnosti a zvýší aktivní podíl na rozvoji národní identity jako součásti evropského kulturního prostředí,
- d) výzkum a vývoj nástrojů pro péči o architektonické dědictví a historické a urbanistické struktury a jejich rozvoje, včetně dopadů moderní architektury na kvalitu kulturně historických hodnot území, pro integraci do územního plánování a rozvojových aktivit společnosti, včetně zhodnocení významu nezastavěných a zastavěných území,
- e) výzkum a vývoj nástrojů a aplikací moderních způsobů evidence, ukládání, uchování a manipulace s movitým kulturním dědictvím ve sbírkotvorných a obecně paměťových institucích,
- f) výzkum a vývoj metodik a nástrojů pro identifikaci kulturních hodnot krajiny a pro hledání prosperity kulturní krajiny, pro zachování odkazu českého zahradního umění a krajinářské architektury, pro specifikaci rozvojových strategií a režimu péče o historické zahrady a významné objekty krajinářské architektury,

Specifický cíl č. 2.2 Technologie a postupy pro ochranu kulturního dědictví

Dílčím cílem priority je zvýšení účinnosti, ekonomické výkonnosti, šetrnosti, obnovitelnosti a kvality procesů památkové preventivní činnosti, konzervace a restaurování, založených na nových poznatcích o materiálech, na nanotechnologiích a aplikaci inteligentních materiálů, jakož i na znovuzavádění vědecky ověřených úspěšných historických materiálů a postupů. Budou vyvinuty veřejně přístupné metodiky, postupy a směrnice preventivních opatření a

následných činností na kulturním dědictví v rizikových oblastech a technologie ochrany, zpřístupnění a využití kulturního dědictví v knihovnách, archivech a muzeích, včetně nových metodik a technologií na ochranu, restaurování a konzervaci nosičů digitálních informací. Dalšími výstupy budou technologie, metodiky a funkční vzorky, směřující k vybudování základů operativní a vysoce kvalitní národní sítě infrastruktury pro vědeckou a technologickou podporu zachování národní identity, schopnou zapojení do mezinárodní spolupráce a tvořící konzultační centra pro rutinní laboratoře a výzkumná pracoviště. Významným výsledkem budou schválené postupy a oborové standardy vyhodnocování a interpretace dat z mapování a speciálních průzkumných metod, včetně standardizace metodiky záchranných aktivit pro zásahy v terénu v případech nouze, kritických situací a nepřemístitelnosti ohroženého kulturního dědictví. Specifickými výsledky budou navazující systémy pro trvalé uchování digitálních dat a jejich zpřístupnění (tzv. specializované veřejné databáze), specializované mapy s odborným obsahem (např. lokálních ložisek historických surovin pro kompatibilní opravy a restaurování), funkční vzorky, užité vzory a certifikované metodiky pro konsolidaci, restaurování i preventivní památkovou péči.

Specifický cíl č. 2.2 bude naplňován prostřednictvím jednotlivých projektů, které se zaměří na následující dílčí tématické priority:

- a) výzkum a vývoj zařízení, přístrojů a systémů mapování prostředí stavu, dokumentace a evidence movitého i nemovitého kulturního dědictví, vývoj a aplikace systémů pro propojení informačních sítí a databází mezi institucemi v oblasti kulturního dědictví,
- b) výzkum a vývoj specializovaných map s obsahem identifikovaným s historickým, kulturním, hospodářským a společenským vývojem historického území českého státu ve všech oblastech kulturního dědictví, včetně interpretačních a aplikačních metodik,
- c) výzkum a vývoj a ověření systému zvýšené ochrany sbírek včetně zařízení a systémů pro dálkový průzkum a dohled nad objekty kulturního dědictví,
- d) výzkum a vývoj nových a zhodnocení tradičních materiálů a technologií a optimalizace procesu restaurování, konzervace, opravy, údržby a prevence památek,
- e) výzkum a vývoj nedestruktivních a šetrných destruktivních metod diagnostiky, postupů hodnocení bezpečnosti, trvanlivosti a ekonomických aspektů aplikace moderních materiálů a technologií, včetně a vývoje nástrojů pro sběr, archivaci, analýzu a prevenci poruch historických materiálů, technologií a objektů, pro památkovou péči,
- f) výzkum a vývoj odborných postupů a systémů záchrany kulturního dědictví ohroženého globálními antropogenními či přírodními riziky a hrozbami,
- g) výzkum a vývoj nových metodik a technologií pro identifikaci a inventarizaci sbírkových předmětů a dokumentů, na ochranu, restaurování a konzervaci nosičů digitálních informací, nástrojů pro vyhledávání a propojení digitálních dat a systémů pro trvalé uchování digitálních dat a jejich zpřístupnění,
- h) využití špičkové infrastruktury pro metodickou podporu rutinních zařízení pro záchranu a zachování národní a kulturní identity a pro vytváření specializovaných oborových standardů.

Specifický cíl č. 2.3 Kulturní dědictví, vzdělávání a média

Cílem je široká prezentace a zpřístupnění hodnot problematiky národní, regionální a lokální identity a tradice a problematiky kulturního dědictví a území s historickými hodnotami v kontextu národní identity prostřednictvím médií, výstav a dalších forem prezentace výsledků, specializovaných map a systémů pro trvalé uchování digitálních dat a jejich zpřístupnění (tzv. specializované veřejné databáze).

Specifický cíl č. 2.3 bude naplňován prostřednictvím jednotlivých projektů, které se zaměří na následující dílčí tématické priority:

- a) začlenění výsledků výzkumu národní, regionální a lokální identity a tradice do vzdělávacích procesů na všech úrovních, tvorba výukových programů a široká prezentace a zpřístupnění jejich hodnot v kontextu národní identity,
- b) začlenění výsledků výzkumu kulturního dědictví a území s historickými hodnotami do vzdělávacích procesů na všech úrovních, tvorba výukových programů na datových nosičích a široká prezentace a zpřístupnění jejich hodnot v kontextu národní identity.

14. Soulad Programu s Prioritami VaVal

Zaměření Programu i jeho cíle jsou v souladu s Prioritami VaVal. Globální cíle Programu vycházejí z podoblastí Priorit VaVal, resp. Priority 4: Sociální a kulturní výzvy, oblast 3: Kultura, hodnoty, identita a tradice. Specifické cíle Programu vycházejí z prioritních dílčích cílů Priorit VaVal, resp. Priority 4, oblasti 3.

Program má dva globální cíle, které se dále dělí na šest specifických cílů. Vazby mezi Prioritami VaVal a Programem jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. č. 2: Soulad Programu NAKI s Prioritami VaVal

Priority VaVal, Priorita 4: Sociální a kulturní výzvy, oblast 3 „Kultura, hodnoty, identita a tradice“		Program NAKI II	
Podoblast	Prioritní dílčí cíle	Globální cíle	Specifické cíle
3.2 Národní, regionální a lokální identita a tradice	3.2.1 Znalosti historie jako předpoklad uchování a pěstování národní, regionální a lokální identity, paměti a tradice v národním kontextu	1. Národní identita	1.1 Výzkum a jeho uplatnění - historické vědní obory a archeologie
	3.2.2 Zkoumání jazyka a literatury jako nástrojů pro uchování identity		1.2 Výzkum a jeho uplatnění - jazyk a literatura
	3.2.3 Tvořivá historická a teoretická reflexe umělecké tvorby		1.3 Výzkum a jeho uplatnění - umělecká tvorba
3.3 Hmotné a nehmotné kulturní	3.3.1 Aktivní ochrana kulturního dědictví	2. Kulturní dědictví	2.1 Výzkum a jeho uplatnění - kulturní dědictví a území

Priority VaVal, Priorita 4: Sociální a kulturní výzvy, oblast 3 „Kultura, hodnoty, identita a tradice“		Program NAKI II	
dědictví			s historickými hodnotami
			2.2 Technologie a postupy pro ochranu kulturního dědictví
	3.3.2 Recepce kulturního dědictví jako prostředku národního sebeuvědomění a státní reprezentace		2.3 Kulturní dědictví, vzdělávání a média

15. Srovnání současného stavu v zahraničí

Podrobná analýza aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v zahraničí je uvedena v Příloze č. 2 (Analýza aplikovaného výzkumu a vývoje v kultuře ve vybraných zemích a v Evropské unii) „Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022“, schválené usnesením vlády ze dne 27. listopadu 2013 č. 886. Stručně lze konstatovat, že v Evropské unii je nepřítelně rozsáhlá podpora výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v dosavadním 5., 6. a 7. Rámcovém programu. Podpora zřejmě nebude vyšší ani v připravovaném programu Horizont 2020 (2014 – 2020). Podpora se soustřeďuje na výzkum problematiky ochrany kulturního dědictví v podmínkách změn klimatu. Výzkum v oblasti kultury podporuje i Evropská rada pro výzkum (ERC) v rámci podpory humanitních a společenských věd. Podpora v rámci těchto věd zahrnuje 6 směrů, jedním z nich je směr „Kultura a kulturní tvorba“. Z prostředků rámcových programů podporuje EU i četné infrastruktury výzkumu. Několik z nich lze považovat za infrastruktury výzkumu v oblasti kultury. Relativně novým nástrojem podpory výzkumu a vývoje jsou společné programy výzkumu zainteresovaných členských zemí s mírnou podporou EU. Společné programy vznikají na základě Společných programových iniciativ (JPI). Tímto postupem byl připraven a již zahájen Společný program výzkumu "Kulturní dědictví a globální změny", který je implementován za podpory projektu 7.RP EK (Joint Heritage European Programme – JHEP) v období 2012–2014. Slabá účast ČR na výše uvedených aktivitách výzkumu v oblasti kultury se však nijak podstatně neliší od české účasti v jiných oblastech VaVal. Z hlediska jednotlivých zemí lze konstatovat, že Rakousko má relativně významnou koncentraci podpory výzkumu v oblasti kultury na podporu výzkumu v umění. Existuje zde i samostatný program na podporu výzkumu v umění. V Německu je kladen důraz na výzkum v muzeích a na významné a velmi bohaté kulturní dědictví v muzeích, archivech, knihovnách a vědeckých sbírkách. Mj. se Německo zaměřuje na koordinovanou a efektivní digitální transformaci dokumentů a objektů kulturního dědictví, včetně řešení otázek autenticity a autorských práv a na intenzivní mezinárodní spolupráci. Francie má mnohaletou tradici státem podporovaného výzkumu v oblasti kultury. Má dva samostatné programy výzkumu v oblasti kultury. Ve Francii je síť muzeí s velkým rozsahem špičkového výzkumu v oblasti kultury. Některá z nich zabezpečují i vysokoškolské studijní programy

v oblasti kultury. Francie je velmi aktivní v mezinárodní spolupráci v oblasti aplikovaného výzkumu v kultuře, především s Německem, Kanadou a Japonskem.

Ve Švýcarsku je výrazná koncentrace podpory výzkumu v oblasti kultury na výzkum umění. Přesto v současné době nemá Švýcarsko samostatný program podpory výzkumu v této oblasti. Je zde vybudované relativně rozsáhlé institucionální zázemí pro výzkum v oblasti kultury v ústavech Švýcarské akademie humanitních a společenských věd.

Ve Velké Británii není od roku 2011 samostatný program podpory výzkumu v oblasti umění. Je zde však významné institucionální zázemí ve výzkumných organizacích a na vysokých školách. V Kanadě (Québec) existuje fond na podporu společenských věd a kultury, zároveň je zde však řada obecnějších programů výzkumu v oblasti kultury. Programy nemají přesnější tematické vymezení. Kanada (Québec) u návrhu projektů výrazně upřednostňuje postup bottom-up. V Kanadě (Québec) je zároveň rozsáhlá mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vysokoškolském vzdělávání v oblasti kultury.

Celkově je tedy možné říci, že rozsah podpory výzkumu v oblasti kultury se pohybuje v rozsahu 1 % až 2 % (max. do 3 %) celkových veřejných výdajů na VaV a je logicky vyšší v zemích s bohatým kulturním dědictvím. Ve více než polovině vybraných zemí neexistují samostatné programy výzkumu v oblasti kultury a tato oblast je podporována institucionálně (ale forma podpory silně závisí na systému výzkumu v dané zemi). Základní a aplikovaný výzkum není v oblasti kultury rozlišován vůbec, nebo jen velmi neurčitě a je kladen silný důraz na využití výsledků výzkumu, především na jejich moderní prezentaci veřejnosti.

16. Srovnání současného stavu v České republice

Podrobná analýza současného stavu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v ČR je uvedena v Příloze č. 3 (Analýza aplikovaného výzkumu a vývoje v kultuře v ČR) „Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022“, schválené usnesením vlády ze dne 27. listopadu 2013 č. 886. Stručně lze konstatovat, že největší podíl finančních prostředků získaly veřejné vysoké školy (39,5 %), dále státní příspěvkové organizace Ministerstva kultury, krajů aj. (31,5 %) a veřejné výzkumné organizace, především ústavy Akademie věd ČR (26,9 %). Podíl ostatních právních forem výzkumných organizací je již minimální. Všichni příjemci jsou výzkumnými organizacemi.

V roce 2007 byl poměr institucionální k účelové podpoře u těchto organizací 67,4 : 32,6, v roce 2013 je prakticky opačný – 38,3 : 61,7. Na zásadní změně způsobu podpory výzkumných organizací Ministerstva kultury se podílel zejména program NAKI, který byl hlavním nástrojem realizace koncepce a podpory aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity v uplynulých letech. Oproti předpokladům z „Meziresortní koncepce aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity na léta 2009 až 2015“ byl vliv institucionální podpory velmi nízký, její výše mírně klesla a mezi jednotlivými výzkumnými organizacemi Ministerstva kultury došlo k nejnámennější změně u Národního musea. Změny v institucionální podpoře výzkumných organizací Ministerstva kultury tak odráží zejména změny ve způsobu rozdělování prostředků (změny Metodiky hodnocení) a vliv realizace stávající koncepce byl minimální.

Přestože uvedené změny mají širší souvislosti a vyplývají především z celkových změn systému podpory výzkumu, vývoje a inovací v České republice (které nejsou a nemohou být předmětem této Koncepce), lze konstatovat, že účelová podpora aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity, uskutečňovaná zejm. prostřednictvím programu NAKI, významným způsobem

převzala i část funkcí, které jsou v zahraničí zabezpečovány prostřednictvím institucionální podpory. Změny ve výši účelové podpory se tak významně dotýkají i základních funkcí a hlavní činnosti výzkumných organizací působících v této oblasti, ať se jedná o veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné organizace (zejm. ústavy AV ČR), státní příspěvkové organizace nebo neziskové další subjekty.

Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace České republiky jsou v r. 2013 26,1 mld. Kč (tj. analogicky zahraničí by měl objem podpory výzkumu národní a kulturní identity činit 261 – 522 mil. Kč, max. 783 mil. Kč). V roce 2013 je tato oblast v České republice podporována účelově programem NAKI (399 mil. Kč) a institucionálně a aplikovaném výzkumu a vývoji prostřednictvím výzkumných organizací Ministerstva kultury (72 mil. Kč), celkem 471 mil. Kč a částí institucionální podpory pro další výzkumné organizace, kterou nelze přesně stanovit. S přihlédnutím k neostrému rozdělení základního a aplikovaného výzkumu a vývoje v zahraničí lze konstatovat, že podílem výzkumu národní a kulturní identity na veřejných výdajích se Česká republika pohybuje na průměru vyspělých zemí.

Základní dva rozdíly oproti zahraničí jsou v celkovém objemu veřejných výdajů na výzkum a vývoj (a tím i v absolutním objemu výdajů nejen na tuto oblast v České republice) a v tom, že Česká republika jako země s bohatým kulturním dědictvím by měla vydávat větší než průměrný podíl na výzkum národní a kulturní identity.

17. Očekávané výsledky

V návaznosti na stanovené cíle budou podporovány pouze ty projekty, které odůvodněně předpokládají dosažení alespoň jednoho hlavního výsledku výzkumu a vývoje z následujících druhů výsledků:

- F - užitný vzor, průmyslový vzor
- G - prototyp, funkční vzorek
- N - certifikovaná metodika, památkový postup, specializované mapy
- P - patent
- R - software
- Z - poloprovoz, ověřená technologie
- H - výsledky promítnuté do právních předpisů a norem a výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy závazných v rámci kompetence příslušného poskytovatele

Jako specifický výsledek programu² bude mezi hlavní výsledky projektů patřit i následující druh výsledku:

- E - uspořádání výstavy

Vedlejšími (nepovinnými) výsledky projektů budou:

- A - audiovizuální tvorba, elektronické dokumenty³

² „Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2013 až 2015)“, schválená usnesením vlády ze dne 19. června 2013 č. 475, část X.2, str. 25: „Specifickými výsledky programů jsou takové výsledky, které v rámci Hodnocení VO nejsou zahrnuty mezi výsledky uvedené v Příloze č. 1, tj. patří mezi výsledky bez bodového ohodnocení“.

- B - odborná kniha
- C - kapitola v odborné knize
- D - článek ve sborníku
- J - recenzovaný odborný článek
- M - uspořádání konference
- W - uspořádání workshopu

Za hlavní výsledek VaV se pro účely tohoto Programu považuje nový výsledek, který byl dosažen výhradně v rámci projektu podpořeného v tomto Programu a v rejstříku informací o výsledcích IS VaVal bude uplatněn výhradně jako výsledek tohoto projektu.

Za vedlejší výsledek VaV se pro účely tohoto Programu považuje nový výsledek, který byl dosažen v rámci projektu podpořeného v tomto Programu a v Rejstříku informací o výsledcích IS VaVal bude zcela nebo částečně uplatněn jako výsledek tohoto projektu.

18. Očekávané přínosy

Výzkum v rámci Programu je založen na propojení společenských, humanitních a přírodních věd, technologií, kultury a kulturního dědictví.

Naplnění cílů Programu má poskytnout především tyto očekávané přínosy:

- 1) uchování hmotného i nehmotného kulturního dědictví pro další generace,
- 2) záchrana a zlepšování hodnot kulturního dědictví
- 3) zpřístupnění kulturního dědictví široké obci zájemců a uživatelů,
- 4) posílení a integrace sociálně ekonomického uplatnění kulturního dědictví ve společnosti,
- 5) využití výsledků výzkumu ve vzdělávání, založeném na poznání národní identity a kultury,
- 6) využívání výsledků výzkumu pro prezentaci regionů a kulturního dědictví stimulující cestovní ruch a turistiku,
- 7) výzkum nástrojů a jejich ověření pro:
 - a) aktivní podíl na rozvíjení národní identity jako jednoho z elementů spoluvytváření evropské identity a kultury,
 - b) systematickou dokumentaci a prezentaci způsobu života a kultury menšin v minulosti i současnosti,
 - c) dokumentaci a zachování památek kulturního dědictví s minimalizovanými ztrátami,
 - d) systematickou záchranu mizejících památek kulturního dědictví,
 - e) odbornou podporu záchrany kulturního dědictví v krizových situacích,
 - f) rozvoj malého a středního podnikání s využitím kulturního dědictví,
 - g) podporu neprofesionální tvorby jako jednoho z prostředků aktivního rozvíjení osobnosti,
 - h) podporu subjektů, organizací a institucí v oblasti kultury a umění, podporu kulturní identity a sociální soudržnosti lokálních a regionálních společenství,
 - i) využití ekonomického potenciálu kulturních památek pro rozvoj české ekonomiky,

³ Pod tento druh výsledku lze zařadit i výsledky typu „specializované veřejné databáze“.

- j) systematické prezentování české kultury a sociokulturního potenciálu české společnosti v globálním prostředí,
- k) systematické a efektivní využívání nových moderních technologií ve společenských, humanitních i technických vědách pro vzdělávání,
- l) systematické a efektivní využívání prostředků technologií pro rozvoj národní kultury a kulturní identity obyvatelstva.

19. Motivační účinek

Nebezpečí poklesu vzdělanosti a široce pojímané gramotnosti implikuje možnost přerušení kontaktu společnosti s vlastní historií a kulturním dědictvím, a tím ztrátu schopnosti vnímat současnou společnost a stát jako kulturně zakořeněný fenomén. Ztráta této dimenze podstatně ochuzuje kvalitu života, lidskou kreativitu i tradiční hodnoty, které společnost dlouhodobě vnímá jako základní. Proces evropské integrace, v němž se zdůrazňuje zachování identity státních subjektů vytvářejících evropské společenství, je zdánlivě paradoxně velkou příležitostí, jak poznání historické a kulturní identity, jedinečnosti, příbuznosti a komunikace významně rozšiřovat a prohlubovat. Program prostřednictvím výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje přispěje ke zvýšení, zefektivnění a zkvalitnění činností v oblasti aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti národní a kulturní identity.

Pro naplnění těchto prioritních cílů bude poskytovatel v rámci procesu hodnocení návrhů projektů posuzovat dosažení dostatečného motivačního účinku podpory podle Rámce. Pro všechny příjemce platí, že práce na řešení projektu nesmí být zahájeny před podáním návrhu projektu. Zhodnocení motivačního účinku bude součástí protokolu o výsledku hodnocení zpracovaném odborným poradním orgánem poskytovatele.

20. Obecná kritéria hodnocení projektů

Hodnocení návrhů projektů

Návrhy projektů budou komplexně hodnoceny v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb. odborným poradním orgánem pro hodnocení návrhů projektů jmenovaným poskytovatelem, s využitím nejméně dvou posudků nezávislých oponentů podle míry souladu s následujícími kritérii, která budou uplatněna při hodnocení návrhů projektů zahrnujícími i míru naplnění vyhlášených priorit pro podporu projektů výzkumu a vývoje:

1. splnění podmínek veřejné soutěže,
2. potřebnost projektu,
3. očekávaný přínos a kvalita výsledku projektu,
4. proveditelnost projektu,
5. způsob realizace projektu.

Podrobnější informace o podmínkách pro předložení projektů, způsobu a kritériích jejich hodnocení budou součástí zadávací dokumentace veřejné soutěže Programu. Projekty budou hodnoceny průběžně, u každého projektu musí být stanoven minimálně jeden hlavní výsledek, který bude navazovat na plnění cílů Programu.

Průběžné hodnocení řešených projektů

Průběžné hodnocení řešení projektů se bude provádět pravidelně jednou ročně v průběhu celé doby řešení projektu a má za úkol zamezit financování projektů, které neplní stanovený harmonogram prací a neřeší cíle projektu v souladu se schváleným návrhem projektu. Hodnocení provede poskytovatel na základě průběžné zprávy předložené příjemcem, případně podle výsledků kontroly věcného plnění projektu. Průběžné hodnocení dosahovaných výsledků projektu určí, zda projekt bude nadále podporován v plné výši, podporován s omezeními či zastaven. V průběžném hodnocení bude rovněž posuzováno plnění povinností o předávání informací do Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací (podle zákona č. 130/2002 Sb.).

Hodnocení výsledků projektů

Hodnocení výsledků projektů bude po jejich skončení hodnoceno třemi způsoby:

1. Hodnocení v závěrečné zprávě;
2. Hodnocení praktických dopadů projektu;
3. Hodnocení splnění podmínek stanovených zákonem.

1. Hodnocení v závěrečné zprávě

Dosažené výsledky projektového řešení se hodnotí v závěrečné zprávě o řešení projektu. Řešení projektu je hodnoceno ve třech kategoriích:

- Kategorie A: projekt splnil stanovené cíle s vynikajícími výsledky na mezinárodní úrovni (kód IS VaVal = V);
- Kategorie B: projekt splnil stanovené cíle (kód IS VaVal = U);
- Kategorie C: projekt nesplnil stanovené cíle z důvodů, které nemohl poskytovatel ani uchazeč předvídat a smlouva o poskytnutí podpory projektu byla dodržena (kód IS VaVal = O);
- Kategorie D: projekt nesplnil stanovené cíle, smlouva o poskytnutí podpory projektu nebyla dodržena a bylo přistoupeno k sankčním ustanovením smlouvy (kód IS VaVal = S).

Pro zhodnocení cílů bude sloužit zejména závěrečná zpráva o řešení projektu, uzavřená smlouva o využití výsledků (podle zákona č. 130/2002 Sb.) a kontroly ze strany poskytovatele.

2. Hodnocení praktických dopadů projektu

Protože Program podporuje projekty aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, budou příjemci podpory povinni před ukončením řešení projektu předložit smlouvu o využití výsledků a v závěrečné zprávě o řešení projektu popsat plán implementace dosažených výsledků do praxe. Do tří let od ukončení projektu budou příjemci podpory povinni sdělit poskytovateli konkrétní praktické dopady realizace výsledků projektu v souladu s plánem implementace.

3. Hodnocení splnění podmínek stanovené zákonem

V závěrečném hodnocení bude rovněž posuzováno splnění povinností příjemce o předávání informací do Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací (podle zákona č. 130/2002 Sb.).

21. Předpokládané parametry Programu

Ve vazbě na zaměření Programu a ze zkušeností z předchozího programu podporující aplikovaný výzkum a experimentální vývoj z veřejných prostředků se očekává průměrná výše podpory na jeden projekt 16,8 mil. Kč. Vzhledem k celkovému rozpočtu Programu se předpokládá 170 podpořených projektů. Vzhledem k povaze Programu a k faktu, že jediným uchazečem nebo dalším účastníkem může být výzkumná organizace, budou 100 % subjektů zapojených do řešení podpořených projektů Programu, tvořit výzkumné organizace. Program předpokládá zapojení 320 subjektů do řešení podpořených projektů.

22. Kritéria splnění cílů Programu

Dosažení hlavního i dílčích cílů Programu bude vyhodnocováno v souladu s Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů platnou v době hodnocení Programu, případně dalších podmínek stanovených poskytovatelem a dále podle definic pro předávání výsledků do IS VaVal platné v době hodnocení Programu. Dosažení cílů Programu bude vyhodnocováno na základě souboru indikátorů určených pro monitorování průběhu plnění Programu a hodnocení jeho celkové výkonnosti a úspěšnosti.

Indikátory jsou řazeny do tří kategorií dle své povahy, a to indikátory realizace Programu, indikátory výsledků Programu a indikátory splnění cílů Programu.

Tab. č. 3: Indikátory Programu

Indikátor	Počet
Indikátory realizace Programu	
Minimální počet celkem vybraných (podpořených) projektů	170
Minimální počet úspěšně ukončených projektů celkem	144
Úspěšně bude dokončeno minimálně 85% projektů	
Indikátory výsledků Programu	
Hlavní indikátory výsledků Programu	
Minimální počet uplatněných patentů (P)	2
Minimální počet uplatněných užitečných vzorů a průmyslových vzorů (F)	2
Minimální počet zavedených poloprovozů a ověřených technologií (Z)	20
Minimální počet prototypů a funkčních vzorků (G)	4
Minimální počet software (R)	10
Minimální počet certifikovaných metodik, památkových postupů a	82

Indikátor	Počet
specializovaných map s odborným obsahem (N)	
Výsledky promítnuté do právních předpisů a norem a výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy závazných v rámci kompetence příslušného poskytovatele (H)	2
Minimální počet uspořádaných výstav (E)	48
Minimální počet aplikovaných výsledků Programu	170
Vedlejší indikátory výsledků Programu	
Minimální počet odborných knih (B) a kapitol v odborné knize (C)	400
Minimální počet článků ve sborníku (D)	500
Minimální počet článků v odborném periodiku (J)	1550
Minimální počet výsledků A - audiovizuální tvorba, elektronické dokumenty a M - uspořádání konference	50
Minimální počet vedlejších výsledků Programu	2 500
Indikátory splnění cílů Programu	
Minimálně bude dosaženo 65% specifických cílů (tj. nejméně 4) a specifických priorit (tj. nejméně 22) Programu	